

KINNITAN:

(allkiri)

(ees- ja perekonnanimi)

(ametikoht)

OHUTUSJUHEND LAADURIJUHILE

Nr. 26

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva ohutusjuhendi tutvustamine (esmajuhendamine) töötajale toimub pärast töötaja tööle vormistamist ja sissejuhatava juhendamise läbiviimist tööandja määratud pädeva isiku poolt.

Töötaja sissejuhatav, esma- ja täiendjuhendamine, väljaõpe ning töötaja iseseisvale tööle lubamine registreeritakse sellekohases päevikus või andmebaasis, kuhu märgitakse:

- juhendamise või väljaõppe kuupäev ja kestus;
- juhendatava ja juhendaja ees- ja perekonnanimi ning amet;
- struktuuriüksus, kuhu töötaja tööle suunati;
- täiendjuhendamise põhjus;
- töötajale tutvustatud juhendite ja õigusaktide nimetused;
- iseseisvale tööle lubamise kuupäev.

Töötaja kinnitab juhendamist, väljaõpet ning iseseisvale tööle lubamist oma allkirjaga.

2. ÜLDNÕUDED

- 2.1. Laadureid võivad iseseisvalt juhtida vähemalt 18-aastased isikud, kes on läbi teinud teoreetilise ja praktilise õppuse, sooritanud eksami ja kellel on laadurijuhi tunnistus. Laadurijuhti peab tutvustama valmistajatehase poolt laaduriga kaasa antud ohutu eksploateerimise instruksiooniga.
- 2.2. Enne tööle lubamist peavad laadurijuhid läbi tegema arstliku läbivaatuse, sissejuhatava ohutustehnilise instrueerimise ning omama ohutud töövõtted koormate tõstmisel, teisaldamisel ja ladustamisel.
- 2.3. Laadurijuht peab tegema seda tööd, mille on andnud vastav spetsialist ja mis kuulub tema töökohustuste hulka.
- 2.4. Laadimistöodel ja koormate transportimisel tuleb kinni pidada koormate töötlemise eeskirjadest. Ei tohi kasutada töövõtteid, mis kiirendavad küll tehnoloogilisi operatsioone, kuid toovad kaasa ohutusnõuete rikkumise.
- 2.5. Kui vastavalt töötingimustele tuleb kasutada eririietust, jalanõusid ja teisi individuaalseid kaitsevahendeid, tuleb täita nende kasutamise nõudeid.
- 2.6. Töö ajal peavad laadurijuhid olema ettevaatlikud ja täitma territooriumil, tsehvides, ladudes ohutu liikumise eeskirju.

- 2.7. Laadimistöodel tuleb juhinduda tööohutuse eest vastutava isiku korraldustest. Ohutusnõuete rikkumine võib põhjustada õnnetuse.
- 2.8. Talvel peab kauba mahapaneku koht olema puhastatud jääst ja lumest.
- 2.9. Pimeduse saabumisel, kui juurdepääsuteed laadimise ja kauba vastuvõtukohtadele ei ole küllaldaselt valgustatud, peab laadurijuht katkestama töö.
- 2.10. Laadur võib sõita üle raudtee siis, kui ülesõidu kohal on rööbaste kõrgusel ülesõiduplatvorm.
- 2.11. Laadurijuhid peavad jälgima laadurite tehnilise hooldamise perioodilisust.

3. ENNE TÖÖD

- 3.1. Enne töö algust on laadurijuht kohustatud kontrollima isikukaitsevahendite korrasolekut, kui vastavalt töötingimustele on nõutav nende kasutamine; vaatama üle teed ja vahekaigud, kus toimub koorma teisaldamine. Kui liikumistee üksikud lõigud on libedad (märjad, õlised), tuleb need puhastada. Talvel tuleb teed puhastada lumest. Kiilasjääl puhul tuleb teedele puistata liiva, peenkillustikku või soola.
- 3.2. Laadurijuhid peavad laadurite tegema igapäevase tehnilise hooldamise. Selleks tuleb enne laaduri väljasõitu kontrollida:
  - kummide seisukorda, rõhku nendes, velgede kinnitust, tõstemehhanismi käppade vankri kinnitust;
  - akupatareide seisukorda (ühendusliinide ja jõujuhtmete kinnitust, elektrolüüdi taset, korkide olemasolu, akupatareide pinget);
  - sarvede tõstmise ja kallutusmehhanismi tööd;
  - liikumise, juhtimise ja pidurdussüsteemi mehhanismide korrasolekut.
- 3.3. Enne töö algust on autolaadurijuhid kohustatud:
  - kontrollima, kas autolaaduri paagist, pumbast ja kraanidest ei voola õli välja;
  - veenduma, et ketid on terved ja kinnitatud raami ja tõstemehhanismi käru külge, üle vaatama keti ülemiste kronsteinide keevisõmblused, kontrollima sõrmede, šarniiride ja kangide kinnitust;
  - kontrollima pidurivedeliku olemasolu peasilindris ja painduvate voolikute kinnitust;
  - kontrollima õli taset ja hüdrovoolikute ühenduste hermeetilisust;
  - veenduma helisignaali, valgustusseadmete, piduritulede ja suunatulede korrasolekus.
- 3.4. **Tööle ei lubata järgmiste defektidega laadureid:**
  - reguleerimata või mittekorras pidurid;
  - mittekorras heli- ja valgussignaaliid;
  - autolaaduri mootori tugev ülekuumenemine;
  - elektriliste laadurite liikumismehhanismi ja hüdropumba mootori tugev ülekuumenemine;
  - praod raami, tõstuki, käru ja sarvede keevisõmblustes;
  - kettidel on defektid või nende kulumine ületab kehtestatud prakeerimisnorme;
  - rõhk kummides on normist madalam või kõrgem, kummides on augud, lõhed või on kahjustatud koortriie;
  - hüdroüsteemis on müra ja vibratsioon;
  - vastukaalude kinnitused on nõrgenenud;
  - rooli pööramine on raskendatud;
  - hüdroüsteemist lekib õli;
  - tõsteketi kinnitus raami ja tõstevankri külge on nõrgenenud;
  - kasvõi üks raami ja vankri rull ei pöörle;
  - tõstekettide tähtrataste kinnitus on nõrgenenud;
  - kallutusmehhanismi hüdrosilindri sõrmed ei ole kindlalt kinnitatud.

4. OHUTUSNÕUDED TÖÖ AJAL

- 4.1. Enne laadimistöode alustamist ja lasti teisaldamist tuleb sarvede laius reguleerida vastavalt koorma mõõtmetele. Vertikaalraami suhtes peavad sarved olema sümmeetriliselt, nende otsad peavad olema ühes tasapinnas.
- 4.2. Ei tohi tõsta ja paigaldada lasti, mille raskus ületab laaduri tõstevõime. Nende nõuete rikkumise tagajärjel võib tõstuk kaotada juhitavuse ja ümber kukkuda.
- 4.3. Pööretel, sõitmisel hoone nurga tagant välja, raudteeülekohtade ületamisel ja kitsamates kohtades ei tohi tõstuki kiirus olla üle 3 km/h.

- 4.4. Laaduri töötsoonis ei tohi samal ajal viibida kõrvalisi isikuid.
- 4.5. Sarvedega varustatud laaduriga on lasti haaramisel keelatud:
  - tõsta lasti, kui sarved ei lähe vabalt lasti alla;
  - rebida kinnikülmunud või kokkusurutud lasti;
  - paigaldada lasti tõstuki haardeseadmele kraanaga.
- 4.6. Last peab jaotuma ühtlaselt mõlemale käpale. Last võib ulatuda käppadest ettepoole kuni 1/3 käpa pikkusest.
- 4.7. Lasti tuleb tõsta sujuvalt, ilma järskude tõmmeteta, liigutades aeglaselt tõstuki kange.
- 4.8. Ülestõstetud lastiga võib tõstuki raami ettepoole kallutada ettevaatlikult ja siis, kui sarvede all on toed. Vankrit ei tohi tõsta ega kallutada äärmiste asenditeni, sest sel juhul võib hüdroüsteemi rõhk järsult suureneda. Kui hakkab tööle reduktsiooniklapp, tuleb juhtimiskang lükata kohe neutraalasendisse.
- 4.9. Lasti ei tohi tõsta ega langetada tõstuki liikumise ajal. Nii lastiga kui ka ilma lastita liikumisel peab tõstuki raam olema transpordiasendis. Sel juhul peavad käpad olema tõstetud 200-300 mm maapinnast kõrgemale ning raam peab olema täielikult tagasi kallutatud.
- 4.10. Suuremõõtmeliste (saematerjalid jm.) lastide teisaldamisel, kui liikumistee ei ole sõidukijuhile hästi nähtav, peab tõstukit saatma isik, kes näitab teed ja annab vastavaid signaale. Lasti teisaldamisel väikeste vahemaade taha võib tõstuk sõita tagurpidi.
- 4.11. Laadurijuht peab olema eriti ettevaatlik raami kallutamisel ülestõstetud koormaga, kallutussilindri kangi ei tohi järsult liigutada ega tõstukit järsult pidurdada. Järsul pidurdamisel, kui tõsteraam on kallutatud, võib laadur ümber minna või last maha kukkuda.
- 4.12. Lasti allalaskmine toimub tõstmise ja allalaskmise kangi abil, mis on pandud vastavasse asendisse. Siiberjagaja kangi tuleb tõstmise ja allalaskmise ajal hoida käega, sest vastasel korral võib kang minna automaatselt neutraalasendisse ja pumba elektrimootor lülitub välja.
- 4.13. Laadurijuht peab andma helisignaali järgmistel juhtudel: inimeste kogunemiskohtades, ustest ja väravatest mööda või läbi sõitmisel, pööretel, kohalt liikuma hakkamisel ja tagurdamisel, halva nähtavuse korral.
- 4.14. Tõstuki liikumisel kitsastes läbikäikudes tuleb olla eriti ettevaatlik, et mitte puutuda vastu takistusi, mis võivad kukkudes põhjustada traumasid.
- 4.15. Kui tõstuk ei ole püsivas asendis (tagumised rattad on õhus), tuleb last alla lasta.
- 4.16. Laadurijuht peab tähelepanelikult üle vaatama koha, kuhu tuleb paigaldada last. Lastiga laadurit ei tohi järsult pöörata.
- 4.17. Ülestõstetud lastiga võib tõstemehhanismi ettepoole kallutada siis, kui laadur on riida vastas.
- 4.18. Laaduri liikumisel ei tohi järsult pidurdada.
- 4.19. Laadurijuht võib lasti transportida siis, kui last on tihedalt tõstemehhanismi raami vastas ja ühtlaselt jaotatud parema ja vasaku käpa vahel.
- 4.20. Vahetult laadimiskohale jõudmisel peab laadurijuht sõitma kõige madalama käiguga. Laadurit ei tohi järsult pidurdada kiilasjäljel, märjal ja libedal teel, sest sel juhul võib tekkida avariid ja laadur ümber minna.
- 4.21. Pikkade lastide teisaldamiseks (saematerjalide pakid jm.) , mida on võimalik asetada kaubaalustele, tuleb kasutada ilma blokkideta noolega laadureid.
- 4.22. Laadimistöde tegemisel tuleb jälgida noole asendit. Ei tohi tõsta lasti, mille kaal on lubatud suurem noole antud kaldenurga puhul (lubatud tõstejõud sõltuvalt noole kaldest on märgitud noolel olevale tabelile).
- 4.23. Noole haardeulatuse suurendamine ei tohi toimuda noole ettepoole nihutamisega.
- 4.24. Laaduri töö ajal ei tohi noole all olla inimesi.
- 4.25. Kui laaduri konksu otsas on last, ei tohi tõstemehhanismi ümber lülitada asendist "Konksu tõstmine" asendisse "Noole tõstmine" ja vastupidi.
- 4.26. Enne laaduri liikumismehhanismi sisselülitamist tuleb nool panna pikki laaduri keskelge ja kinnitada selles asendis.
- 4.27. Ilma blokkideta noolega laaduri kasutamisel iseliikuva kraanana tuleb jälgida autokraanale esitatavaid ohutusnõudeid:
  - konksu korrasolekut ja noole ülemise osa poltide kinnitust alumisega;
  - lasti haardeseadme korrasolekut ja vastavust tõstevõimele, samuti trossi kinnitust klambrites;
  - noole allalaskmise silindri tööd ja kinnitust.
- 4.28. Laaduritel töötamisel peavad juhid täitma järgmisi nõudeid:
  - laaduri mootori käivitamine pukseerimise teel on keelatud;
  - töö tuleb katkestada, kui hüdroüsteemis, hüdroüsteemi juhtimisseadmetes või teistes sõlmedes on tekkinud müra, vibratsioon jt. ebanormaalsed nähud, sellest tuleb teatada tõstemasinate korrasoleku eest vastutavale isikule;

- kütuse taseme kontrollimisel paagis ei tohi kasutada lahtist tuld ega suitsetada;
  - kuumenenud summutist tekkivate tulekahjude vältimiseks ei tohi autolaadurit jätta kergesti süttivate materjalide lähedusse;
  - töötava mootoriga autolaadurit ei tohi jätta järelevalveta;
  - kabiinist ei tohi lahkuda siis, kui last on üles tõstetud;
  - kui kütus on süttinud, ei tohi seda kustutada veega, kustutuseks tuleb kasutada tulekustutit, mulda, liiva või kolle kinni katta presendi või viltvaibaga.
- 4.29. Materjali laadimisel tõstukitega süvenditesse peab nende juurde paigutama peeglid, millised võimaldavad juhil näha süvendi sisse, teisel juhul peab juht ise eelnevalt veenduma, et süvendis ei ole inimesi.
- 4.30. Inimeste vedu veoki astmetel, haaratsitel jne. on keelatud.

5. PÄRAST TÖÖD

- 5.1. Töö lõpus on laadurijuht kohustatud:
- puhastama laaduri mustusest, vajaduse korral pesema, pühkima platvormilt ja akupatareidelt tolmu;
  - võimalike deformatsioonide, pragude ja mõlkide avastamiseks laaduri üle vaatama;
  - laskma alumisse asendisse laaduri tõsteseadise ning pidurdama masina seisupiduriga;
  - kontrollima, kas hüdrostsüsteemist, karterist, liikumismehhanismist, hüdraulilistest piduritest ei leki õli;
  - kontrollima elektriseadmete ja juhtmete seisukorda;
  - vajadusel panema akupatareid laadimisele;
  - talvel autolaaduri jahutussüsteemist vee välja laskma.
- 5.2. Kõigist märgatud puudustest tuleb teha märkus masina tehnilise seisukorra päevikusse, teatada masina korrasoleku eest vastutavale isikule ja tarvitusele võtta abinõud puuduste kõrvaldamiseks.
- 5.3. Pärast kõigi tööde lõppu peab laadurijuht pesema käed sooja veega ja võimaluse korral minema duši alla.

6. ERGONOOMIA

Hea istekoha eesmärk on pakkuda kehale kindlat tuge dünaamilistes asendites, mis on mugavad ning läbiviidava tööülesande või tegevusega kokkusobivad.

Istekõrgus peab olema kergesti reguleeritav ja kohandatav vahemikus, mis on kasutajale tööülesande lahendamiseks sobiv.

Hea istumisasend tähendab, et inimene istub sirgelt töö lähedal

Tööpind peaks olema peaaegu küünarvartega ühel kõrgusel, selg sirge ja õlad lõdvestatud asendis.

7. TEGUTSEMINE ÕNNETUSOHU JA TULEKAHJU KORRAL

Töötajad peavad tõsise ja ähvardava õnnetusohu korral võtma tarvitusele abinõud vastavalt oma teadmistele ja kättesaadavatele tehnilistele vahenditele võimalike tagajärgede vältimiseks ka sellisel juhul, kui vahetu ülemusega ei ole võimalik kohe ühendust saada.

Tõsise ja vältimatu ohu korral peavad töötajad töökohalt lahkuma kiirelt ja ohutult. Tõsise ja vältimatu ohu korral oma töökohalt või ohtlikult alalt omavoliliselt lahkunud töötajat ei tohi selle eest karistada ega asetada ebasoodsasse olukorda.

Tulekahju tekkimisel tuleb tagada inimeste ohutus ja nende kiire evakueerimine või päästmine ohustatud alast.

Tulekahju avastanud isik on kohustatud:

- teatama viivitamatult häirekeskusele (telefonil 112), kus tulekahju on puhkenud ja mis põleb ning nimetama oma perekonnanime ja teate andmiseks kasutatava telefoninumbri ning vastama päästetöötaja esitatud küsimustele;
- hoiatama ohtu sattunud inimesi;
- sulgema ukсед ja aknad ning välja lülitama ventilatsiooni, tõkestamaks tule levikut;
- võimaluse piires asuma tuld kustutama.

Tulekustutus- ja päästemeeskonna sündmuskohale saabumisel informeerib tulekahju avastanud isik või objekti valdaja esindaja meeskonna juhti:

- tulekahju tekkekohast ja ulatusest;
- võimalikust ohust inimestele;
- muudest tulekahjuga kaasneda võivatest ohtudest (plahvatused, ohtlikud kemikaalid, elektriseadmed jms).

8. ESMAABI

Iga töötaja peab enne tööle asumist olema tutvunud esmaabi andmise juhendiga.

Kõige olulisem on tegutseda rahulikult ja läbimõeldult:

- püüda välja selgitada kannatanu seisukord;
- raske tööõnnetuse puhul helistada kohehelt hädaabinumbri **112**;
- olemasolevate võimaluste piires anda kannatanule abi,
- vajadusel seisata ohtlikud seadmed, välja lülitada elektrivool jne.

Juhul kui töötajal ei ole piisavalt teadmisi esmaabi andmises, siis oodata kuni saabub selleks väljaõpetatud töötaja või kiirabi.

NB! Ebaõigete esmaabi võtete kasutamine võib kannatanu seisundit veelgi raskendada.

9. KASUTATUD KIRJANDUS JA KEHTIVAD ÕIGUSAKTID

1. Töötervishoiu ja tööohutuse seadus (RT I 1999, 60, 616; 2000, 55, 362; 2001, 17, 78; RT I 2002, 47, 297; RT I 2002, 63, 387; RT I 2003, 20, 120; RT I 2004, 54, 389; RT I 2004, 86, 584; RT I 2004, 89, 612; RT I 2005, 39, 308; RT I 2007, 3, 11; RT I 2007, 12, 66; RT I 2007, 59, 381; RT I 2008, 56, 313; RT I 2009, 5, 35; RT I 2009, 29, 176; RT I 2009, 35, 232; RT I 2009, 49, 331; RT I 2009, 62, 405)
2. Töökohale esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded (RT I 2007, 42, 305)
3. Töövahendi kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded (RT I 2000, 4, 30; RT I 2003, 89, 596)
4. Töötajate tervisekontrolli kord (RTL 2003, 56, 816; RTL 2006, 24, 431)
5. Tuleohutuse üldnõuded (RTL 2000, 99, 1559; RTL 2004, 100, 1599)
6. Töötervishoiu- ja tööohutusala väljaõppe ja täiendõppe kord (RTL 2000, 136, 2157)
7. Raskuste käsitsi teisaldamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded (RTL 2001, 35, 468)
8. Liikluseeskiri (RT I 2001, 15, 66; RT I 2003, 22, 131; RT I 2005, 41, 336)
9. Autoveol veose laadimise ja kinnitamise eeskiri (RTL 2000, 106, 1647; (RTL 2002, 102, 1555)